

Na letní škole lingvistiky znakových jazyků vystoupí špičkoví odborníci z celého světa

Letní škola lingvistiky znakových jazyků CISL 2014 (The International Summer School 2014: Current Issues in Sign Language Linguistics) je mezinárodním projektem, který organizuje skupina studentů oboru Čeština v komunikaci neslyšících z Ústavu jazyků a komunikace neslyšících FF UK. V České republice jde o vůbec první akci takového druhu a rozsahu.

Letní škola bude mít dvě části: přednášek a workshopů Summer School Lecture (25.–27. srpna) se zúčastní 50 delegátů a vystoupí zde 12 odborníků z různých zemí; Summer School Open (28.–29. srpna) nabídne otevřený kongres pro širokou veřejnost.

Organizátorky CISL 2014:
Anna Moudrá, Lucie Břinková,
Josefina Kalousová

Myšlenka vlastního projektu vznikla v létě 2013, kdy Lucie Břinková, studentka češtiny v komunikaci neslyšících a hlavní

koordinátorka letní školy CISL, navštívila se spolužačkami londýnskou konferenci Theoretical Issues in Sign Language Research (TISLR) pořádanou Mezinárodním sdružením lingvistů znakového jazyka. Živá a podporující atmosféra studentky inspirovala k zorganizování podobné akce v domácím prostředí. „Říkaly jsme si, že je nám líto, že něco podobného u nás úplně chybí. A když si to nevytvoříme samy, tak to tady asi ani nebude,“ uvádí k prvotnímu impulsu Lucie.

Profesorka Alena Macurová, která je hybatelkou českých výzkumů v oblasti komunikace neslyšících, byla studentskou iniciativou potěšena. Dívkám nabídla odborné konzultace a předání cenných zkušeností. Projekt podpořila rovněž dr. Andrea Hudáková, ředitelka Ústavu jazyků a komunikace neslyšících FF UK. Záštitu nad akcí převzal rektor UK prof. Tomáš Zima a děkanka FF UK doc. Mirjam Friedová.

Lucie popisuje začátky projektu spojené s hledáním financí: „Potřebovali jsme jistotu, že celou akci zvládneme pokrýt, a vědět, co můžeme nabídnout zahraničním přednášejícím. Už v prosinci 2013 jsme měli přislíben sponzorský příspěvek asi 400.000 Kč, což nám přišlo jako dobrý začátek. Od ledna jsme začali hledat přednášející, kteří se zabývají aktuálními tématy v oblasti znakového jazyka a problematiky neslyšících. Obeslali jsme nejznámější zahraniční odborníky z oblasti lingvistiky znakových jazyků, a až na jednu výjimku všichni odpověděli, že rádi přijedou! Tím se začal skládat program a šlo to ráz na ráz.“

K nákladům na ubytování a cestovné zahraničních přednášejících bylo nutné připočítat také náklady na tlumočení, protože celá letní škola bude simultánně tlumočena mezi těmito jazyky: mluvená čeština, mluvená angličtina, český znakový jazyk a mezinárodní znakový systém. Po část letní školy bude navíc zajištěn simultánní přepis do psané češtiny a psané angličtiny.

Záměrem organizátorů bylo kromě přednášek připravit také

interaktivní program, v jehož rámci si budou účastníci moci ověřit získané poznatky a vyzkoušet nové dovednosti. Charakter akce tedy bude nejen konferenční, ale také workshopový.

První tři dny letní školy (Summer School Lecture) jsou primárně určeny pro studenty z celého světa, které organizátoři vybrali na základě motivačních dopisů, v nichž popsali své dosavadní výzkumné aktivity v tomto oboru. Každý den bude zaměřen na jedno téma.

Pondělí (25. srpna) bude věnováno kognitivní lingvistice, tedy např. možnostem aplikace poznatků o mluvených jazycích na jazyky znakové. Úterní program (26. srpna) se zaměří na korpusy znakových jazyků – soubory nahrávek projevů ve znakovém jazyce. Z korpusů lze získat množství dat pro další výzkum znakových jazyků. „Je to hodně moderní záležitost, korpus českého znakového jazyka se zatím připravuje a doufám, že po získání nových informací začne vznikat,“ dodává Lucie. Středeční téma (27. srpna) se bude týkat kultury neslyšících, tedy specifik a tradic této menšiny. „Veřejnost poslední dobou přehodnocuje přístup k neslyšícím jako k lidem s hendikepem, a naopak neslyšící začíná vnímat jako lidi, kteří mohou většinovou společnost obohatit jiným způsobem přemýšlení souvisejícím se specifickou prostorovou orientací a vizuální představitivostí,“ vysvětluje Lucie.

Druhá část letní školy (Summer School Open) je určena široké veřejnosti (např. pedagogům) se zájmem o problematiku neslyšících. Informace zde budou prezentovány formou konferenčních příspěvků.

Součástí celé letní školy je bohatý doprovodný program zaměřený na kulturu neslyšících – vernisáž výstavy o komunitě českých neslyšících v přízemí FF UK, storytelling (vyprávění příběhů ve znakovém jazyce) či koncert kapely Traband a

Johanes Benz tlumočený do českého znakového jazyka.

„Jako studenti oboru čteme od všech zahraničních expertů, kteří přijedou přednášet, odborné texty. Teď je budeme moci poznat osobně a přímo se jich zeptat na to, co nás zajímá. Určitě to podpoří motivaci mladých studentů. Celé komunitě neslyšících to přinese nové impulsy nejen pro vědeckou práci,“ těší se Lucie.

„Jsem všude prezentována jako hlavní koordinátorka, jelikož za celou akci nesu zodpovědnost. Je ale důležité říct, že bez pomoci mých dvou skvělých kamarádek a teď i kolegyň Anny Moudré a Josefiny Kalousové by tento projekt nebyl tak úspěšný. Rozhodnutí děláme společně. A velké díky patří také 23 studentům našeho oboru, kteří dobrovolně a s velkou chutí plní všechny zadané úkoly a posouvají letní školu kupředu,“ doplňuje Lucie.

Aktuality můžete sledovat na stránkách ÚJKN, kde je možné se na konferenci přihlásit, a na facebookové prezentaci Summer School 2014: CISL. Organizátoři plánují vydat elektronický sborník, který bude obsahovat jak psané texty (v češtině a v angličtině), tak videozáznamy přednášek v českém znakovém jazyce a v mezinárodním znakovém systému.

Související:

Mezinárodní letní škola 2014 – Aktuální otázky v lingvistice znakových jazyků [tisková zpráva, 1. července 2014]

Letní škola znakových jazyků převede do „znakovky“ i koncert kapely Traband [iforum.cz, 22. května 2014]

Koncert pro oči i uši [hithit.cz]

Mezinárodní letní škola 2014:
Aktuální otázky v lingvistice znakových jazyků

Summer school 2014:
Current Issues in Sign Language Linguistics (CISL)

25. - 29. 8.
2014

FF UK v Praze, pořádá
Ústav jazyků a komunikace neslyšících